

DOCENTENHANDLEIDING

MODULE 1

KENNISMAKEN MET HET ORKEST

Doel: Aan het eind van deze module hebben de leerlingen kennis gemaakt met dit orkest, kennen zij de opstelling waarin dit orkest zit en weten zij wat een dirigent doet naast het slaan van de maat.

Duur: 15 minuten

Benodigdheden: Filmfragment Mission Impossible

In deze module maken de leerlingen kennis met het orkest. Dit orkest is het enige professionele harmonieorkest in Nederland dat gespecialiseerd is in lichte muziek. Om zich een beeld te kunnen vormen van wat er zich allemaal bij u op school gaat ontplooiën lichten wij voor hen alvast een tipje van de sluier op. Zij gaan kijken naar een fragment uit de concertserie 'Missions'.

De leerlingen zien het orkest op het podium musiceren en zien ook gedeelten van de beelden die achter het orkest op het scherm getoond worden. Ze beschrijven wat ze in het videofragment te zien krijgen en gaan op zoek naar de verschillen tussen een traditioneel harmonieorkest en dit orkest. Ook worden de leerlingen er kort op attent gemaakt dat er naast alle musici nog een dirigent op het podium staat en dat deze verantwoordelijk is voor de algemene muzikale leiding.

Opdracht 1 (klassikaal):

In dit fragment zie je het orkest van de Koninklijke Luchtmacht tijdens een concert. Maak samen met je klas op het bord een woordweb over welke instrumentalisten je ziet in het fragment, wat jouw associaties jij hebt bij het orkest van de Koninklijke Luchtmacht en eventuele andere dingen die jou zijn opgevallen in het fragment dat je hebt gezien. Schrijf hieronder jouw woorden eerst voor jezelf op.

Mogelijke woorden binnen het woordweb zijn; harmonieorkest, de namen van de verschillende instrumenten, beeld, geluid, licht, dirigent.

Opdracht 2 (zelfstandig):

Misschien is je tijdens het videofragment wel opgevallen dat dit orkest niet op het podium zit zoals de meeste orkesten.

Zoek op internet plattegrond van een harmonieorkest en beschrijf 3 verschillen in de opstelling. Ga in je antwoord uit van het orkest van de Koninklijke Luchtmacht.

Goede antwoorden zouden kunnen zijn:

- De dwarsfluiten zitten in dit orkest links in plaats van rechts
- De trombones zitten in dit orkest vooraan in plaats van achteraan
- In dit orkest zit er een band in het midden van het orkest

De reden dat dit orkest hiervoor gekozen heeft is dat op deze manier aan de, voor het publiek, rechter kant van het podium een bigband-opstelling staat. Deze opstelling is voor het spelen van lichte muziek gunstig, gezien de bigband vaak als een eenheid functioneert en met deze opstelling het contact tussen deze musici vergroot wordt. De ritmesectie van het orkest zit in het midden van het podium, zij fungeren als de 'motor' van het orkest. Daarnaast geeft deze opstelling het orkest de kans om de klankverschillen tussen rechts de bigband en links de houtgroep gezamenlijk goed te laten klinken.

Opdracht 3 (zelfstandig):

Naast alle instrumentalisten staat er nog iemand op het podium. Deze persoon zal veelal met de rug naar het publiek staan. Hij heeft geen muziekinstrument, maar wel een wit stokje. Naast dat deze persoon de maat aangeeft aan de muzikanten heeft hij nog een aantal andere taken. Hoe noemen we deze persoon en wat zijn zijn taken?

Goede antwoorden zouden kunnen zijn:

- De dirigent is de (artistiek)leider van het orkest
- De dirigent studeert met de orkestleden de muziekstukken in.
- De dirigent geeft met zijn bewegingen de emotie van de muziek weer
- De dirigent geeft hard en zacht/snel en langzaam aan
- De dirigent geeft de sfeer/interpretatie aan waarin de muziek gespeeld moet worden.
- De dirigent geeft in een muziekstuk de verbindingen tussen de verschillende muzikale zinnen aan